

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 6 Marca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— W i l n o. —

JO. Xiążę Jegomość *Dothorukow*, Wojenny Gubernator Wileński, Sprawujący obowiązki Jenerał Gubernatora Grodzieńskiego i Białostockiego, wielu różnych Orderów Kawaler, dzisiaj ze Stolicy Państwa z powrotem przybył tu racyt.

Zawczora doszła tu wiadomość: że Rzeczywisty Radzca Stanu i Kawaler Orderu Świętej Anny 1szej klasy, Woyciech Pusłowski, po trzynasto-dniowej chorobie, otoczony najznakomitszymi Obywatelami Powiatu Słonimskiego, dwoma swojemi siostrzanami i sługami, umarł w majątku swoim, Szydłowicach, w Gubernii Grodzieńskiej, Powiecie Słonimskim, dnia 3go terażniejszego Marca, o godzinie siódmej wieczorem, zostawiwszy po sobie żal długi i pamiętkę, nie tylko w przyjaciółach swoich, krewnych i sługach, których był prawdziwym dobroczyńcą, ale i w całej tutejszej powszechności, umiejące cenić te wszystkie cnoty i przymioty zacnego Obywatela, jakimi rzeczywiście jasniał przez całe swoje życie: pamiętka cnotliwego nigdy nie ginie.

Sankt-Petersburg dnia 25 lutego.

Przez naywyższe ukazy do Rządzącego Senatu:

D. 10 lutego. Po wystąpieniu w rangach terażniejszych lat prawem ustanowionych z gorliwym sprawowaniem obowiązków wyniesieni na Radzców Stanu: Radzca Izby Skarbowej Grodzieńskiej *Wincenty Styczyński* i Inspektor Wileńskiego Urzędu Medycznego *Andrzej Seyfert*, oraz mianowany Assesorem Kollegialnym, Urzędnik Wileńskiej Izby Skarbowej do szczególnych poleceń *Ludwik Strokowski*.

D. 17 lutego. Prezydentem Wileńskiej Izby Sądu Kryminalnegoznaczony, Radzca Kancellaryi Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Radca Dworu *Żadowski*, z pensją równą z Prezydentami Izb gubernii Wielko-Rossyjskich. (G.S.)

— Rozkazem dziennym Cesarzkim z d. 14 b. m. ostatecznie urządzonym został, stosownie do zatwierdzonej przez N. Pana 28 stycznia bieżącego roku Ustawy, oddzielny Korpus Grenadyerów. Oto jest wyszczególnienie jego dywizyi i składających je pułków:

P u ł k i.

I Dywizya Grenadyerów.	{ Xiążęcia Następcy Tronu Pruskiego. Hrabi Arakcejew. Żmudzki. Feldm. Xcia Barklay de Tolly. Kijowski.
II —————	{ Xcia Eugeniusza Wirtemberskiego. Ekaterynosławski. Karabi. X. Pawła Meklenburskiego.
III —————	{ Sybirski. Feldm. Hr. Rumian. Zadunayskiego. Xiecia Suworow. Karabinjerów, Astrachański.

Dowódcami tychże dywizyi mianowani: 1ey Jen.-porucz. *Ugrumow*; 2ey Jen.-por. *Poleszko*; 3ey Jen.-por. *Obruczew*; 2; Dowódcami składa-

jących je brygad. 1ey brygady 1ey dyw. Jena major *Szczerbachi*; 2ey bryg. teyże dywizyi Jena maj. *Kamenew-Lubawski*; 1ey bryg. 2ey dywizyi Jena maj. *von-Moller* 1; 2ey bryg. teyże dyw. Jena maj. *Roth* 2; 1ey bryg. 3ey dywizyi Jena maj. *Manderstern* 2; 2ey bryg. teyże dyw. Jena maj. *Grabbe* 3.

Zostający w obow. adjutanta przy Dowódcy 2ey brygady pieszej gwardyi, Jena-majorze *Anienkow*, Chorąży półku Izmayłowskiego gwardyi Xiążę *Urusow*, ma zostawać przy Wileńskim Gubernatorze Wojennym, Jenerał-Adjutancie Xięciu *Dołgorukow* 3, dla szczególnych poleceń.

— 15 b. m. umarł tu w Petersburgu w 78 roku życia Radzca Tayny, Rzeczywisty Szambelan, Piotr syn Bazylego *Miatlew*. Był on długo ozdoba świetnego Dworu KATARZYN W. i gorliwym wykonawcą Jey woli w wielu ważnych sprawach Państwa.

— Upłyniony karnawał i w ogólności zima tegoroczna należą do najsławniejszych, jakie zapamiętają w Petersburgu. Nigdy nie było więcej i piękniejszych balow, nigdy wzajemna potrzeba zbierania się w towarzystwa, bawienia się, powszechnie i żywiole czuć się nie dawała. Bale, koncerty, widowiska w domach prywatnych, szły bez przerwy w zawody z publicznemi rozrywkami. W ostatnich zwłaszcza tygodniach i w same zapusty, ludzie przyjeżdżający w towarzystwach, a nade wszystko tancerze, nie mogli wydołać zaprosinom, których po kilka na dzień odbierali.

Po balach dworskich i tych, które dawali zagraniczni posłowie, najsławniejszym, bezwątpienia, był bal dany przez goszczących tu cudzoziemców dla zamieszkających w Petersburgu znanych sobie rodzin. Było na nim do 1000 osób; całe przyjęcie tak licznych gości odznaczało się przepychem i naylepszym smakiem.

Ostatnie publiczne bale maskowe we wspólniały sali domu Pani Engelhardt nadzwyczaj też były ożywione. W niedzielę zapustną NN. Państwo, Oboje, uszczęśliwili Swą obecnością tłumnie zgromadzoną publiczność i racząc brać udział w powszechnej zabawie nadali jey niewypowiedziany interes i życie. Takimto dowodom przystępności i dobroci ulubionych Monarchów przypisać należy wesołość, która panowała terażniejszej zimy.

Same nawet igrzyska ludu w ciągu zapustnego tygodnia odznaczały się większym, niż zwykle, ruchem. Wystawione na placu zamku Cesarzkiego szafasze, gdzie się odbywały sztuki konne, gimnastyczne, panoramy i t. d. wybudowane tą razą były z pewnym przepychem, w kształtach gotyckich; naypiękniejsza pogoda przez cały tydzień sprzyjała hucznym zabawom wesołego ruskiego pospólstwa. (T.P.)

Warszawa dnia 9 marca.

JO. Xiążę Namiestnik, wyjeżdżając z tutejszej stolicy do Petersburga, poruczył JW. Gubernatorowi Wojennemu Warszawskiemu, Jenerałowi Hrabie *Witt*, tymczasowe naczelné dowództwo armii, oraz kierunek administracyi Królestwa. (G.W.)

N i e m c y.

Monachium d. 25 lutego.

Dom handlowy *Eichthal* otrzymał w tej chwili przez sztafetę następującą wiadomość z Tryestu, datowaną 21 t. m. o godzinie 9; zrana: pospieszamy udzielić tę przyjemną wiadomość, iż dnia 31 stycznia wptynęła szczęśliwie królewsko-grec-

cka flota do Napol-di-Romania. *Przypisek:* w tej chwili przybył okręt austriacki „Sennora Giuseppe” który potwierdza przybycie Króla Grecyi do Napol-di-Romania. (G.C.)

Weymar d. 27 lutego.

Poszukiwania, których powodem były nowe wielkie zaburzenia w Jenie, już są przez władze akademiczne ukończone, a decyzje karne wydane. Uznani za winnych zostali przez radę z uniwersytetu oddaleni, a wielu podejrzanym, znanych z niepilności, policyjnie oddalono. Czterech młodych ludzi, którzy, jak okazały dowody i ich wyznania, najwięcej zawinili, pokutują w ścisłym więzieniu zamku Osterburg pod Weida i w więzieniach Klemdy w Eisenach. Wojsko otrzymało rozkaz opuszczenia Jena, pozostanie jednak jeszcze przez niejaki czas w bliskości. Doskonałe znalezienie się jego w służbie, która w takim razie właściwie sobie wielkie ma trudności, powszechnie jest chwalone. (G.W.)

AUSTRIA.

Wiedeń d. 20 lutego.

Słychać o mających nastąpić układach z Bawaryą, względem zrównania żeglugi Bawarskiej na Dunaju z żeglugą Austriacką, dla podniesienia wewnętrznego handlu, jako też z Turcyą i Grecyą.

Ważne wypadki na Wschodzie, prócz wielu innych skutków, wywierają wielki wpływ na utrwalenie pokoju na Zachodzie. Nie ulega żadnej wątpliwości, że Rosya, Anglia, Francya i Austria, lubo z różnych powodów, równie szczerze usiłują zachować byt Państwa Ottomańskiego. To usiłowanie spowoduje wspólne porozumienie się, inowa Francya, idąc torem starszych Mocarstw, postępować będzie coraz dalej w stosunkach Wielkich Mocarstw Europy. Luka, którą zrzuciła rewolucya lipcowa między nią i legitymistyczną Europą, coraz więcej się zapełnia. Ten wpływ miały, jak się okazało, układy konferencyi Londyńskiej, bez których, dynastya Lipcowa dłużej pozostałaby obcą dla niezrewolucyonowanej Europy. Tę samą następność zrodzą w powiększonej skali układy względem interesów Turecko-Egiptskich, które nie zawierają tych żywiołów zakłuceń, jakie sprawa Belgijsko-Hollenderska mogła zrzucić pomiędzy rewolucyą Lipcową i jej przeciwnikami. Tym sposobem nastąpiło w Europie przedłużenie teraźniejszego stanu polityki wewnętrznej i zewnętrznej. Nie można jednak ztąd wnosić o załatwieniu sprawy Europy, i, zaprzeczając dualizm, jaki w niej panuje, byłoby to próżnym ludzeniem się.

Posel Francuzki przy tutejszym Dworze, Marszałek Maison, zabiera się do wyjazdu; oczekuje tylko na swego następcę.

— Dnia 23 —

Niektóre zagraniczne gazety donoszą o traktacie, który miał zostać zawarty między Anglią i Francyą z jednej, a Hiszpanią z drugiej strony, w celu uspokojenia wojny domowej w Portugalii; opierając się na pewnych zasadach, mniemamy, iż wiadomość, przynajmniej co do tego punktu, jakoby Król Hiszpański obowiązał się za zarcęczenie przez Francyą i Anglią uczynione, względem następstwa tronu Hiszpańskiego w linii żeńskiej, zmusić Don Miguela do ustąpienia z Portugalii, jest zupełnie fałszywą.

Listy kupieckie donoszą z Konstantynopola, że Ibrahim Pasza na rozkaz swego oycy wstrzymał kroki nieprzyjacielskie.

Tryest d. 21 lutego.

Podług zeznania Kapitanów dwóch Austriackich statków handlowych, które tu dziś z Syryi i z Salony przyplłynęły, rozeszła się przy ich ztamtąd odjeździe wiadomość, o przybyciu Króla Greckiego wraz z członkami Regencyi, d. 23 lub 29 stycznia, do Napol-di-Romania. (G.W.)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 5 lutego.

Przednia straż Ibrahima Paszy zbliża się

do Brussy; wojska Tureckie opuściły to miasto, cofając się do Nikomedyi, gdzie w oszańcowanym obozie oczekiwać będą na dalsze obroty Egiptczyan. Mówią jednak, iż to stanowisko nie może być obronione, i że przy zwątpiałości milicyi Ottomańskiej (regularnego bowiem wojska niema w polu), za zbliżeniem się armii Egiptskiej opuszczone będzie to miejsce, przez co Ibrahim bez dalszych przeszkód będzie się mógł zbliżyć do Azjatyckich zamków nad Bosforem lub Hellespontem. W stolicy panuje największy smutek, który do reszty wstrząsa Państwem. (Wszystkie te wiadomości są przed 7 lutego.) (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 22 lutego.

Przy wczorajszym odnowieniu Prezesów i Sekretarzy dziesięciu biór Izby Deputowanych, wszystkie wybory padły na stronników Ministerjalnych, oprócz Pana Laurence, który w ósmym biurze Sekretarzem mianowany został.

— Dnia 23 —

Rozstrzygnięcie sądu kassacyjnego sprawy P. Dumonteil jest następujące: „Zważywszy, że z artykułów 6 i 26 prawa organicznego konkordatu z roku 1801 wypada, iż Xięga Katolicki ulegają prawom kanonicznym, które wówczas obowiązywały we Francyi, a więc i tym, które zakazują małżeństwa duchownym; zważywszy, że ani xięga prawa cywilnego, ani konstytucya nie zmieniły, ani zniósły tego prawa, i że zatem Królewski sąd, nie dowalając małżeństwa, w takowym przypadku Panu Dumonteil, nie obraził prawa; z tych przeto powodów sąd kassacyjny zaniesiony rekurs odrzuca.

Mówią o podróży Jenerała Bauorand do Londynu, którą onegdaj w wieczór na obradach gabinetowych u Króla postanowiono; na tej konferencyi byli przytomni, prócz Xięcia Broglie, Xięgi Decazes i Hrabia Roy.

— Dnia 24 —

P. Carlier, Szef policyi municypalnej, udał się ze znaczną summą pieniężną do Portugalii, w tajemnej misyi.

Ciągle tu mówią o rozruchach, które nastąpiły między robotnikami w Lyonie, lecz ani listy, ani dzienniki, nie donoszą o wypadkach, któreby jaką ważność miały.

Hrabia Guilleminot wynurzył swe zdanie: względem stanu obłączenia, w następujący sposób: „Ministrowie i Kommissya, rozłączwszy obcą napasć i wewnętrzny bunt, utworzyli lukę w tym projekcie, która powinna być zapełnioną. Czyż napasć obca, wspólnie z wewnętrznym powstaniem połączona, nie jest właśnie największym niebezpieczeństwem, dla niepodległości, a nawet bytu Państwa? Powstanie wewnętrzne stronnictwa, z łatwością zawsze przez Rząd poskromione być może, jeżeli cały naród go nie podziela: bo wtedy wszelkie nieograniczenie nawet władzy na nic się nie przyda. Lecz kiedy stronnictwo z obcą łączy się pomocą, wtedy to powstanie jest prawdziwą zdradą kraju: bo naraża na upadek swobody, i sam byt oyczyzny. W takim razie, zapewne, stan obłączenia nie byłby odwołanym, zawsze z warunkiem wielkiej odpowiedzialności, i nie tylko do pewnych miejsc, lecz do całych prowincy mogłby się rozciągać.”

— Dnia 25 —

Mówią, że Xięgi Decazes popiera zamiar, aby Hrabia Guilleminot objął poselstwo w Madrycie.

Syn Marszałka Ney, Kapitan 5go pólku piechoty, wydał pismo o koniach kawalerji, i o środkach polepszenia rasy koni we Francyi. Ma on być równie, jak jego ojciec, żołnierz całą duszą, a nadewszystko dobry officer kawalerji.

Ostatni wieczór P. Dupin, pisle Gazette de France, był mniej świetny niż poprzedzające. W pałacu Tuilleries mają być bardzo niekontencki z jego mowy, za małżeństwem duchownych, oraz żalono się na jego żądze mówienia o wszystkich rzeczach. Ktoś uczynił uwagę, że Pana

Dupin nie trzeba już nazywać Prezesem, lecz jak w Anglii, Mówcą Izby.

— Dnia 26 —

Jenerał *Lafayette* zdaje się być w dobrej harmonii z Ministrami, mimo swojej opozycji w Izbie. Onegdaj znajdował się także na wieczorze u Ministra spraw zagranicznych.

— Dzisiejszy *Monitor* zawiera w swojej części urzędowej co następuje: „W piątek dnia 22 b. m. o wpół do szóstej po południu podała Xiężna *Berry* Panu *Bugeaud*, dowódcy cydadelli *Blaye*, następujące oświadczenie: „Naglona tak okolicznościami, jak przedsięwziętemi przez Rząd środkami, zdaje mi się, że lubo najważniejsze mam przyczyny tajenia mego małżeństwa, ubliżyłabym sobie i dzieciom, gdybym nie objawiła, że podczas pobytu mego we Włoszech, potajemnie weszłam w związku małżeńskie.“

W cydadelli *Blaye* dnia 22 lutego 1835.

(podpisano) *Marya Karolina*.

Oświadczenie to, przesłane przez Pana *Bugeaud* Prezesowi Rady, zostało niezwłocznie w Archivum Kancellaryi Stanu złożone.

Według *Quotidienne* mówią o tém, że Jenerał *Bugeaud* ma być odwołany z *Blaye*; dokąd Jenerał *Gourgaud* udał się onegdaj.

Xiążę *Orleanu* powrócił wczoraj wieczorem z *Bruzelli*.

Jenerał *Baudrand*, Adjutant Xięcia *Orleanu*, odjechał z poleceniem rządowem do *Londynu*.

Minister spraw zagranicznych, dał onegdaj świetny wieczór, na który zaprosił wszystkich członków ciała dyplomatycznego. Jenerał *Lafayette* był także obecnym.

Dziennik *Temps*, z przyczyny, że rano wychodzi, nie wiedząc o artykule *Monitora*, względem Xiężny *Berry*, oznajmia, że *Monitor* takowy w swém piśmie umieści; lecz zarazem oświadcza się stanowczo przeciw tego rodzaju ogłoszeniom; gdyż to jest okoliczność prywatna, która nie dotyka bynajmniej bezpieczeństwa rządu.

Wyjawszy trzy Ministeryalne dzienniki: *Journal des Débats*, *Nouvelliste* i *France Nouvelle*, które artykuł wczorajszy *Monitora*, zawierający oświadczenie Xiężny *Berry*, bez żadnej uwagi udziela; wszystkie dzienniki czynią uwagi nad tą okolicznością. Trzy legitymistyczne gazety, to jest: *Gazette de France*, *Quotidienne* i *Courrier de l'Europe* wątpią o prawdziwości tego aktu; prawie wszystkie opozycyjne dzienniki, mianowicie *National*, *Courrier Français*, *Temps* i *Tribune* mocno naganiają Ministrów, że kazali ogłosić oświadczenie Xiężny *Berry*. *Journal du Commerce* wnioskuje, że Xiężna *Berry* przez potajemne połączenie się, podług artykułu 595 prawa cywilnego, utraci domniemywane prawo do regencji i opiekę nad swoim synem.

Mniemaniem jest, że ostatniego u Króla posłuchania Xdza *Pradt*, następujący jest powód: Zamierzona jest zmiana konkordatu, i przywrócenie dawniejszego z roku 1801; zdaje się przeto, iż w tym względzie byłego Arcy-Biskupa Mechlińskiego wezwano do narad, i zapewne w tym przedmiocie wystąpi będzie do Rzymu.

W tych dniach Xiążę *Broglie* bardzo mocno się przemówił z jednym z obcych Posłów, z powodu pewnych rozpraw w Izbie Deputowanych. Poseł ten żądał stanowczo, aby Rząd Francuzki wyraźnie się oświadczył przeciw tymże rozprawom; czego Xiążę *Broglie* odmówił.

Gazette de France pisze, że Hrabia *Gréy* miał się zobowiązać naczelnikom torysów, iż się zupełnie usunie od sprawy Belgijsko-Hollenderskiej, zostawując samej Francji załatwienie jej drogą dyplomatyczną.

Courrier Français mówi, że Xiężna *Berry* jest połączona z pewnym Xięciem Włoskim; ten Xiążę towarzyszył jej ciągle w Wandei.

Posłowie Sardynski, Austriacki i Neapolitański, udali się dziś rano do Xięcia *Broglie*,

dla otrzymania od tegoż objaśnienia względem artykułu *Monitora* o Xiężnie *Berry*.

Xiążę *Orleanu* przywiozł pewną wiadomość, że siostra jego, Królowa Belgijska, jest przy nadziei. Jest tu wkrótce oczekiwana.

— Dnia 27 —

Uważają wiadomość o Xiężnie *Berry*, jako cios dla stronnictwa Karolistowskiego.

P. *Werther* i Hrabia *Appony* mieli wczoraj rano konferencyą u Xięcia *Broglie* w skutek przybyłych przeszłej nocy depeszów.

Rząd odesłał dnia 22 b. m. kuryera do *Tulonu*, którego depesze zaraz przesłano do *Konstantynopola* brygiem *Furet*. Treść tych depeszów nie bardzo technie pokojem, gdyż udzielono zarazem rozkaz w *Tulonie* przygotowania kwatery dla 4ch kompanii wojsk morskich. W *Bordeaux* i *Bajonnie* polecono odesłanie wojsk na morze Śródziemne. Do *Alexandryi* posłano także depesze, które powiósł bryg *Menagère*.

Hrabia *Pozzo di Borgo* dnia 4 marca wyjedzie z *Londynu*, i obejmie znowu swój urząd w *Paryżu*.

— Dnia 28 —

Słychać o pewnym pośle *Mehmeda Alego*, który przybył do *Paryża*, dla układania spraw Wschodu. Mówią, że tenże odwiedził X. *Broglie*, Lorda *Granville* i P. *Appony*.

Rząd posyła wojska do *Lyonu*, dla wzmożenia garnizonu, na przypadek niepokojów.

— Dnia 1 marca —

Dziennik *Gazette de France* donosi: „Xiężna *Berry* sama posłała do *Bordeaux* ogłoszone w *Monitorze* oświadczenie. P. *Brissac* odjechał dnia 25 lutego z *Bordeaux* do *Pragi*. Przyrzeczono Xiężnej wolność, która dała do zrozumienia, że myśli powrócić do *Neapolu*, i swoje dzieci bratowej poruczyć. Córka więc *Ludwika XVI*, owego Króla, który powołał 6 milionów Francuzów do użycia praw politycznych, zostanie opiekunką Xięcia *Bordeaux*“ (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 22 lutego.

Surowe środki, podane w Izbie Wyższej przez hrabiego *Grey*, w celu poskromienia zaburzeń w Irlandyi, po małych przez Ministrów dozwolonych modyfikacyach, zostały jednomyślnie przyjęte.

— Dnia 23 —

Ministrowie Angielscy następujący mają wiek życia: Hrabia *Grey* 69 lat, Lord *Brougham* 54, Lord *John Russel* 40, Lord *Althorp* 51, Lord *Holland* 61, Vice-Hrabia *Goderich* 51, Margrabia *Lansdowne* 53, Lord *Durham* 41, Vice-Hrabia *Palmerston* 49, P. *John Hobhouse* 47, Xiążę *Richmond* 43, Hrabia *Carlisle* 60, P. *James Graham* 41, P. *Stanley* 34, Lord *Auckland* 49, Lord *Melbourne* 54, Lord *Plunket* 68, a P. *Thomas Denman* 50 lat.

Hrabia *Pozzo di Borgo* miał we środę długą konferencyą z Lordem *Durham*. Po południu tegoż dnia udał się Lord *Grey* do Hrabiego także na konferencyą. Poźniej Baron *van Zuylen*, Panowie *Bülow*, *Neuman* i Xiążę *Lieven* mieli rozmowę w hotelu Poselstwa Rosyjskiego.

Słychać, że Hrabia *Matuszewicz*, ma wyjechać z *Londynu*.

Gazeta Akwisgrańska donosi z *Londynu* pod d. 21 b. m. co następuje: „Towarzystwo Indyy Wschodnich, ten ogrom handlowy, w tym roku utraci swój przywilej. Parlament zapewne jego przywileje zmieni, albo przedłuży. Kompania, która uformowała się w r. 1613, tylko jako towarzystwo handlowe, otrzymała w r. 1698 wyjątkowe prawo handlowe, a poźniej i posiadanie osad i dóbr terytoryalnych. Pierwszy jej kapitał był tylko 2,000,000 funt. szterl., powiększony jednak potem został drogą składową o 4,000,000 funt. szterl. tak, iż teraz wynosi 6,000,000 funt. szterl. Szczupłość listu nie dozwala mi wchodzić w

szczególne, jakim sposobem towarzystwo Indyy-Wschodnich wzrosło do tego stopnia i zamieniło się w Stan, w Mocarstwo, które Azji wypowiedziało wojnę. Przestaje na uwadze, że jego posiadłości są podzielone na trzy Prezesowstwa, nazwane: *Fort William, Fort Saint Georg i Bombay*, i że nad Indyy prowincjami najbardziej kwitnącemi panuje. Na prezesostwa Król wyznacza gubernatorów, którzy stoją pod głównemi rozkazami Jeneralnego Gubernatora w Bengalu. Radcy Stanu są z resztą przydani do każdego prezesostwa. Najgodniejszym uwagi jest to, że niezmierny kraj, składający się około ze 100 milionów ludzi, jest posłuszny 35,000 Europejskich żołnierzy, i jest podzielony między 3,000 Angielskich posiadaczy. Pierwsze odnowienie przywileju Towarzystwa Indyy Wschodnich miało miejsce w r. 1814. Nowy parlament ma teraz rozstrzygnąć: czyli takowy przedłużyć lub znieść; spodziewamy się, iż ostatecznie nastąpi, gdyż wszędzie głośno na to narzekają, na mocy bowiem tych przywilejów: żadnemu nawet Anglikowi nie wolno bez pozwolenia towarzystwa do Indyy wyjechać. W ogólności towarzystwo to, tak despotycznie rządzi, iż zdziwionoby się, gdyby parlament wolnego kraju, choć jeden akt potwierdził, przeznaczający skarby jednej części świata dla klasy uprzywilejowanej.

— Dnia 27 —

Korporacja krawców i handlarzów sukna, która miała zwyczaj, corocznie wyprawiać ucztę, oznajmiła przez okólniki, że takowa ucztą tego roku miejsca mieć nie będzie. Dziennik *Times* mówi, że przyczyną tej zmiany humoru, mają być przełożone w parlamencie zmiany stanu korporacyi.

Wczoraj zgromadziło się, na wezwanie przez Lorda *Althorp* uczynione, trzysta członków Izby Niższej, w wydziale spraw zagranicznych; po jednogodzinnych obradach zgromadzenie się rozszło.

— Dnia 1 marca —

Bryg *Savage* przybył d. 25 lutego z *Lisbony* i *Porto* do *Falmouth*. Gdy opuszczał wody pod *Oporto*, najsilniejsza trwała walka z *Miguelistami*. Dla wiatru nie mógł w żaden sposób przybić do lądu dla dowiedzenia się o szczegółach.

(G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga d. 26 lutego.

Amszterdamski Handelsblad donosi w liście z *Hagi*: „Dziś biegały tu różne wieści o naszych sprawach politycznych. Zapewniają, że *Baron van Zuylen van Nijvelt*, nadzwyczajny Pełnomocnik przy Konferencji Londyńskiej, odwołany i przez Króla Ministrem Stanu mianowany został, i że *P. Dedel*, dawny Poseł w *Madrycie*, niezwłocznie zjad odjedzie dla zastąpienia *P. van Zuylen*. Czy to będzie miało wpływ na system zachowywany dotąd przez nasz gabinet, nie wiemy, jednak mówią o udzieleniach, które w przyszły czwartek stanom jeneralnym mają w tym względzie być podane.”

P. S. Dowiadujemy się właśnie, że *P. Dedel* jutro już do *Londynu* odjedzie, i że dane mu instrukcyje, mają tchnąć zupełnym pokojem.

— Dnia 28 —

Dziś obchodzono świetnie w naszej stolicy uroczystość trzydziestych pierwszych urodzin *Xięcia Fryderyka*. (G.W.)

— Dnia 2 marca —

Pod 15 t. m. żadnych urlopów w wojsku nie wydają; mówią nawet, iż dane urlopy na 14 dni, będą skrócone. Dowiadujemy się również z innej strony, iż w naszym obozie powiększa się codziennie wojsko; wiele pułków, stojących w obozie, oczekuje nawet wkrótce przybycia znacz-

nych oddziałów z różnych zakładów. Także mówią o przysposobieniach do zalania wodą, a w warowniach naszych zgromadzają coraz więcej broni, dział i amunicyi.

Wiadomości od granic donoszą, że w tych dniach znowu Belgijskie patrole często pokazują się na ziemi naszej. Rząd wydał rozkaz, żeby wojsko lub strzelcy nadgraniczni niedozwalali Belgijszym przekraczać granicy. (G.C.)

Bruksella d. 26 lutego.

Korrespondencya Dziennika *Libéral* zawiera co następuje: — „Mam tu przed sobą list z *Hagi* z dnia 21, który mi donosi, że oczekują tam nadzwyczajnych wypadków, i że Król *Wilhelm*, którego upraszano o udzielenie listów kaprowych, wydanie takowych odmówił.

— Dnia 27 —

Gazeta Dusseldorfska pisze, że Francya i Anglia, sprzykrzywszy sobie działania tymczasowości, postanowiły stanowcze i ostateczne przedsięwzięć kroki.

— Dnia 28 —

Dziennik Independent zaprzecza wiadomości o podróży Królowej do *Paryża*. *Gazeta* ta zapewnia przeciwnie, że Królowa Francuzka w towarzystwie *Xięcia Orleanu*, niezadługo odwiedzi *Bruksellę*. (G.W.)

WŁOCHY.

Ankona d. 15 lutego.

Stychać, że Jenerał *Sebastiani* przybędzie tu wkrótce, i obeymie naczelne dowództwo nad tutejszym wojskiem. Poseł Francuzki, *Hrabia Latour-Maubourg*, jeszcze nie przybył do *Rzymu*, chociaż od kilku dni oczekują jego przybycia. (G.W.)

PORTUGALIA.

Lisbona d. 9 lutego.

Admirał *Sartorius* krąży ciągle przed *Lisboną*; stychać, iż oczekuje tylko na kilka statków wojennych, aby gwałtem przebydź rogatki portowe. (G.W.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 14 lutego.

Dzisiejsza *Gazeta Nadworna* zawiera dekret Królewski, według którego 25,000 rekrutów mają wziąć na miejsce kontyngensu z roku 1827, którego sześćdziesiąt służba w bieżącym roku kończy się. W dekreście uczyniono uwagę, że środek ten, ma tylko zamiar, armią na stopie pokoju utrzymać.

Oczekują każdego dnia na nową amnestyą, w której bardzo mało będzie wyjątków.

Postanowiono już zmianę naszych Ministrów; mówią nawet, że następcy ich są już wybrani, i że rozporządzenie w tej mierze, umieszczone będzie w następującym Numerze *Gazety Nadwornej*. Niektórzy zapewniają, że nowi ministrowie są wzięci z dawnej szkoły ministrów. Stychać nawet, że owa nota, nadesłana od pewnego Mocarstwa, zniewoliła Króla do tego kroku. Od dwóch dni bardzo zadziwia rozdwojenie panujące w naszym gabinecie. (G.W.)

AMERYKA PÓŁNOCNA.

Nowy-York d. 1 lutego.

Gazety z południowej *Karoliny* donoszą wprawdzie, że całe południe jest przygotowane do wojny; dodają jednak, że oczekiwać będą natarcia z *Washingtonu*, gdyż *Karolini* nie chcą pierwsi rozpoczynać wojny. (G.W.)

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas Obserwacji.		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Réau.		W i a t r.		Stan powietrza.	
	d.	5 o 2 wieczor.	27 cal.	9,4 lin.	+	1 $\frac{1}{4}$ stopni.	Wschodni.	Pochmurno.		
	d.	4 o godz. 6 rano.	27 —	9,6 —	—	$\frac{1}{2}$ —	Wschodni.	Pochmurno.		
	d.	5 — — —	27 —	9,8 —	+	1 —	Południowy.	Pochmurno.		
	d.	6 — — —	27 —	9,1 —	—	1 $\frac{1}{2}$ —	Południowy.	Pogoda.		

DODATEK